

Plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder

Malax kommun, grundläggande utbildningen åk 1-9

Innehåll: **Fostrande samtal**
Kvarsittning
Disciplinära åtgärder
Andra påföljder i den grundläggande utbildningen
Åtgärder för att trygga säkerheten
Uppföljning av användningen av disciplinära och pedagogiska åtgärder

Enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) har alla elever rätt till en trygg studiemiljö och arbetsro. Genom att utveckla pedagogiska lösningar och bygga upp en atmosfär som präglas av förtroende och omsorg skapas förutsättningar för en bra arbetsro i skolan.

En elev ska utföra sina uppgifter samvetsgrant och uppträda korrekt. En elev ska låta bli att mobba eller diskriminera samt handla så att eleven inte äventyrar andra elevers, skolgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa.

En elev som stör undervisningen, i övrigt bryter mot ordningen i skolan eller gör sig skyldig till fusk kan bli föremål för en disciplinär åtgärd eller tillrättavisas på de sätt som avses i lagen om grundläggande utbildning. Disciplinära medel inkluderar både tillrättavisningar (fostrande samtal och kvarsittning) och disciplinära åtgärder (skriftlig varning och avstängning för viss tid). När det gäller elever får endast de säkringsåtgärder som anges i lagen om grundläggande utbildning användas.

Skolans lärare eller rektor ska meddela om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett i studiemiljön eller under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den elev som misstänks för detta och för den elev som utsatts för detta.

Fostrande samtal (35 a §)

En elev som stör undervisningen eller på något annat sätt bryter mot skolans ordningsregler kan som första åtgärd åläggas att delta i ett fostrande samtal i högst två timmar. Samtalet kan hållas på en gång eller i flera delar under eller utanför skoldagen.

Vid det fostrande samtalet specificeras i samråd med eleven den gärning eller försummelse som föranlett åtgärden och vid behov utreds i mera omfattande utsträckning orsakerna till

uppförandet och dess konsekvenser, samt de medel som står till buds för att förbättra elevens uppförande i skolan och hans välbefinnande. Beslut om fostrande samtal fattas av en lärare vid eller rektor för skolan. Ett fostrande samtal ska dokumenteras, och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det. Vårdnadshavaren ska ges tillfälle att delta i samtalet eller i en del av det, om detta anses behövt med beaktande av situationen.

Ett första fostrande samtal hålls av klass-, ämnes-, special-, timlärare eller rektor. Det andra fostrande samtalet hålls alltid av rektor. Fostrande samtal registreras i Wilma.

Kvarsittning (36 § 1 mom., 5 mom. och 6 mom., 36 a § 1 mom.)

Om en elev stör undervisningen eller i övrigt bryter mot skolans ordningsregler i skolan kan lärare eller rektor ge hen högst två timmars kvarsittning. Innan en elev ges kvarsittning ska den handling som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas.

Till en elev som deltagit i två fostrande samtal gällande samma ärende och det dåliga uppförandet fortsätter ges kvarsittning på högst två timmar. En kvarsittning kan tilldelas av klass-, ämnes-, special-, timlärare eller rektor. Kvarsittning ordnas efter att vårdnadshavaren hörts. Kvarsittningen ordnas alltid utanför skoltid. Längden på kvarsittningen skall vara i proportion till förseelsen. Kvarsittningen dokumenteras i Wilma.

Vid kvarsittning kan eleven få utföra uppgifter eller övningar som stöder fostran, undervisningen och utvecklingen och som står i rätt proportion till elevens gärning. Eleven kan även åläggas att sitta tyst under kvarsittningen. Kvarsittningen kan också bestå av en kombination av åtgärder. Kvarsittningen får inte genomföras som ett arbetsstraff.

Disciplinära åtgärder

En elev som stör undervisningen eller i övrigt bryter mot skolans ordningsregler kan ges högst två timmars kvarsittning eller en skriftlig varning. Om förseelsen är allvarlig eller om en elev fortsätter att uppföra sig olämpligt efter att ha fått kvarsittning eller en skriftlig varning, kan eleven avstängas för högst tre månader. Skriftlig varning och avstängning för viss tid är disciplinära åtgärder.

Utbildningsanordnaren ska när den överväger disciplinära åtgärder beakta gärningens art samt elevens ålder och utvecklingsnivå. Disciplinära åtgärder får inte användas på ett sätt som kränker eller förolämpar eleven.

Skriftlig varning (36 § 1 mom., 36 a § 1 mom. och 7 mom., 36 h §)

En elev som stör undervisningen eller i övrigt bryter mot skolans ordningsregler kan ges en skriftlig varning.

Innan en elev ges en skriftlig varning ska den handling eller försummelse som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas. Innan en elev ges en skriftlig varning ska hens vårdnadshavare ges tillfälle att bli hörd.

Beslut ska fattas om skriftliga varningar. Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som getts en skriftlig varning.

Efter att en elev fått kvarsittning två gånger och det dåliga uppträdandet fortsätter tilldelas eleven en skriftlig varning. Den skriftliga varningen ges i samband med ett hörande där vårdnadshavare, elev, klasslärare/klassföreståndare och rektor deltar. Beslutet om en skriftlig varning utfärdas av rektor. Beslutet och andra åtgärder i samband med den skriftliga varningen registreras.

Avstängning för viss tid (36 § 1 mom., 36 a §, 36 h §)

Om en elevs förseelse är allvarlig eller om en elev fortsätter att uppföra sig olämpligt efter att ha fått kvarsittning eller en skriftlig varning, kan eleven avstängas för högst tre månader. Beslut om avstängning för viss tid fattas av det behöriga kollegiala organet hos utbildningsanordnaren (bildningsnämnden). Det organ som svarar för socialvården ska vara representerat vid behandling av ärenden som gäller avstängning av ett läropliktigt barn, om inte organet bedömer att närvaron är uppenbart onödig.

Innan en elev blir avstängd för viss tid ska den handling eller försummelse som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas.

Innan en elev avstängs för viss tid ska hens vårdnadshavare ges tillfälle att bli hörd. Beslut ska fattas om avstängning för viss tid.

Utbildningsanordnaren ska ordna undervisningen så att en elev som avstängts för viss tid inte blir efter i de framsteg som hens årskurs och undervisningsgrupp gör. För den avstängda eleven ska en individuell plan som bygger på läroplanen göras upp och undervisningen genomföras och inläringen följas enligt denna plan. Eleven och elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare ska ges tillfälle att delta i utarbetandet av planen.

I fråga om verkställigheten av ett beslut om avstängning för viss tid gäller det som bestäms i 14 kap. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ([808/2019](#)). Då en elev har uppfört sig så våldsamt eller hotfullt att säkerheten för en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i ett annat undervisningsutrymme blivit lidande eller allvarligt äventyrats, och det finns en uppenbar risk för att det våldsamma eller hotfulla uppförandet upprepas, kan ett beslut om avstängning för viss tid verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut om verkställighet av ett icke lagakraftvunnet beslut om avstängning för viss tid och ett beslut om den tidpunkt då verkställigheten inleds ska fattas i samband med beslutet om avstängning.

Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som avstängts för viss tid.

Andra påföljder i den grundläggande utbildningen

Skyldighet att städa upp, tillsägelse att lämna klassrummet, förvägra elev rätt att delta i undervisning samt ålägga elev att utföra hemuppgifter är andra påföljder som med stöd av lag kan tillämpas i grundläggande utbildningen.

Skyldighet att städa upp (35 § 4 mom.)

Om det med säkerhet är känt vem som utfört gärningen, kan en lärare eller rektor av pedagogiska skäl bestämma att eleven ska rengöra eller ordna upp skolans egendom eller utrymmen som eleven avsiktligt eller av oaksamhet smutsat ned eller skapat oreda i.

Uppgiften ska utföras under övervakning och den får inte vara farlig eller tung för eleven med beaktande av elevens ålder och utvecklingsnivå. Det får inte ta mer än två timmar att utföra uppgiften. Eleven får inte utebli från undervisningen för att utföra uppgiften. Om uppgiften utförs vid sidan av elevens arbetsdag ska detta meddelas till elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare.

Utförandet av uppgiften ska beaktas vid beslut om andra disciplinära åtgärder som anges i lagen.

Ge tillsägelse om att lämna klassrummet (36 § 2 mom., 36 a § 1 mom., 36 § h)

En elev som stör undervisningen kan av sin lärare bli tillsagd att lämna klassrummet eller det rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen. Lärare eller rektor kan bestämma att en elev som stör undervisningen ska avlägsna sig från en skoltillställning.

Elevens vårdnadshavare ska underrättas om att eleven blivit tillsagd att lämna ett rum eller en tillställning. Tillsägelsen ska dokumenteras.

Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som avlägsnats från en lektion eller skoltillställning. Eleven får inte lämnas utan tillsyn efter att han eller hon blivit tillsagd att avlägsna sig. Rektor eller lärare beslutar hur tillsynen ska ordnas.

Förvägra elev rätt att delta i undervisning (36 § 3 mom., 36 a § 1 mom., 36 h §)

Rektor kan förvägra en elev rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger risk för att annan elev eller person som arbetar i skolan blir lidande av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen försvåras orimligt mycket på grund av elevens störande uppförande. Eleven kan förvägras rätt att delta i undervisningen också följande arbetsdag, om utbildningsanordnaren behöver tid för att planera elevens återgång till undervisningen och erbjuda eleven elevvårdstjänster och stödja en trygg återgång till undervisningen.

Om en elev förvägrats rätt att delta i undervisning ska elevens vårdnadshavare underrättas om det, och vid behov även den myndighet som sköter uppgifter i samband med verkställandet av socialvården i den kommun där skolan är belägen. Åtgärden ska dokumenteras. Eleven får inte lämnas utan tillsyn efter att han eller hon förvägrats rätt att delta i undervisningen.

Under den tid som eleven förvägrats att delta i undervisningen ska det som sådan elevvård som avses i 36 h § för eleven ordnas möjlighet till ett personligt samtal med elevvårdens psykolog eller kurator. Dessutom ska det för eleven ordnas sådant annat stöd som eleven behöver. För eleven utarbetas en plan för att stödja återgången till undervisningen.

Ålägga elev att utföra sina hemuppgifter (36 § 4 mom., 36 a § 1 mom.)

Om en elev försummat sina hemuppgifter kan lärare eller rektor ålägga eleven att efter skoldagens slut under högst en timme åt gången utföra sina uppgifter under övervakning.

Elevens vårdnadshavare ska underrättas om att eleven ålagts att utföra sina hemuppgifter. Åtgärden ska dokumenteras.

Åtgärder för att trygga säkerheten

Åtgärderna som beskrivs nedan kan med stöd av lagen om grundläggande utbildning användas för att trygga säkerheten.

Om eleven gör motstånd mot avlägsnandet eller försöker förhindra omhändertagande av föremål har rektorn eller läraren rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få eleven avlägsnad och som med hänsyn till elevens ålder och situations hotfullhet kan anses vara försvarbara.

Rätten att använda maktmedel gäller enbart föremål eller ämnen som äventyrar elevens eller andras säkerhet och föremål eller ämnen som eleven stör undervisningen med. Det är förbjudet att använda maktmedelsredskap. Om läraren använt maktmedel skall en skriftlig redogörelse lämnas in till bildningsdirektören.

Avlägsna elev som uppför sig störande och äventyrar säkerheten (36 b §)

Om en elev inte lyder en uppmaning om att avlägsna sig har rektorn eller läraren rätt att avlägsna eleven från utrymmet där undervisningen sker. Rektorn och läraren har också rätt att avlägsna en elev som avstängts från skolområdet.

Omhändertade föremål eller ämnen (36 d §)

Rektor eller lärare har rätt att frånta en elev ett förbjudet föremål eller ämne eller ett föremål eller ämne som eleven stör undervisningen med. Till förbjudna, farliga och störande föremål och ämnen hör bland annat telefoner och andra mobila enheter, alkohol, tobak och andra tobaksprodukter såsom e-cigarettor och snus, narkotika, knivar, skjutvapen, starka laserpekare samt motsvarande föremål och ämnen.

Omhändertagandet ska dokumenteras och elevens vårdnadshavare ska underrättas om åtgärden så snabbt som möjligt.

Granska elevernas saker (36 e § och 36 f §)

Skolans lärare och rektor har rätt att under arbetsdagen granska de saker som en elev har med sig och de förvaringsutrymmen i skolan som eleven förfogar över och att utföra en yttlig granskning av elevens kläder för att omhänderta ett förbjudet föremål eller ämne och med vilket den egna säkerheten eller någon annans säkerhet kan äventyras, om det är uppenbart att eleven innehar sådana föremål eller ämnen och eleven trots begäran vägrar att överlämna dem eller inte på ett tillförlitligt sätt visar att hen inte innehar sådana. En elevs saker kan inte granskas med avsikt att frånta eleven telefon eller annan mobil enhet.

Eleven ska meddelas orsaken till granskningen innan den utförs. Granskningen får utföras endast av en person som är av samma kön som eleven. Vid granskningen ska förutom den som utför granskningen även en annan myndig person som hör till skolans personal närvara.

På elevens begäran ska en person som hör till skolans personal och som eleven utser närvara vid granskningen om denna person är tillgänglig.

Avvikelse från det sätt att utföra granskningen får dock göras om det på grund av ärendets brådskande natur är absolut nödvändigt med tanke på säkerheten.

Hur omhändertagna föremål och ämnen överlämnas eller förstörs beskrivs i lagen om grundläggande utbildning 36 g §.

Uppföljning av användningen av disciplinära och pedagogiska åtgärder (36 i §)

Användningen av fostrande samtal, disciplinära åtgärder och säkringsåtgärder följs upp för att kunna utveckla genomförandet av planen. Personalen instrueras och planen delges i inledning av varje läsår på respektive skola.

All personal vid skolan är fostrande personal.

Information

Innehållet i planen delges eleverna i klass i inledningen av varje läsår av klassläraren/klassföreståndaren. Vårdnadshavarna informeras om planen på föräldramöte och via Wilma i inledningen av läsåret. Rektor ansvarar för informationen till vårdnadshavarna.

Planen finns tillgänglig på kommunens webbsida.

Utvärdering

Uppföljning av hur man verkställt planen går igenom på respektive enhet samt på rektorsmöte.